

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **Z. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 10. 2009, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 6. 2011, č. j. 19 Cad 220/2009 - 80,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě výše označeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalované ze dne 6. 10. 2009, č. X, jímž bylo rozhodnuto tak, že žalobci nevznikl nárok na starobní důchod v 55 letech, protože nezískal potřebných 20 roků v pracovní kategorii I.A. V napadeném správním rozhodnutí bylo dále uvedeno, že v kategorii I.A nezískal žalobce „žádný rok a žádný den“ a že „mezi přílohou č. 126 a Protokolem o jednání Komise pamětníků org. Hutní montáže došlo k rozporu“.

Krajský soud svůj rozsudek, jímž zrušil napadené správní rozhodnutí pro vady, odůvodnil tím, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav ohledně charakteru pracovní činnosti žalobce z pohledu posouzení zařazení do pracovních kategorií.

Krajský soud nad rámec tohoto svého právního závěru uvedl, že v potvrzení od zaměstnavatele o začátku doby zaměstnání i jeho místě je uveden vadný údaj a že žalobce tvrdil, že po celou dobu pracoval jako zámečník či montér ocelových konstrukcí a vykonával stále stejnou práci na pracovišti koksovna - vysoké pece. Krajský soud dále

poukázal na to, že u něj probíhalo několik sporů o zachování nároku na snížení věkové hranice pro přiznání starobního důchodu (např. pod sp. zn. 19 Cad 68/2005) a že žalovaná za stejných podmínek zhodnotila některým pracovníkům celou dobu jejich zaměstnání jako dobu odpracovanou v I. pracovní kategorii. Z citovaného rozsudku a z provedeného dokazování dovodil krajský soud, že tvrzení žalované o tom, že žalobce neodpracoval v kategorii I.A. „žádný rok a žádný den" je v rozporu s výsledky dokazování, jak bylo provedeno krajským soudem. Dále krajský soud uvedl, že byla prokázána doba pojištění žalobce přinejmenším od 4. 3. 1976 do 31. 12. 1992 v I. pracovní kategorii a že má tato skutečnost vliv na správnost rozhodnutí žalované, neboť ta tuto skutečnost ve svém rozhodnutí nezohlednila. Krajský soud konstatoval, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je nedostatečné a že žalovaná by měla doplnit dokazování.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka") kasační stížnost a současně s ní podala žádost, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. V kasační stížnosti stěžovatelka brojí proti napadenému rozsudku krajského soudu s tím, že polemizuje se skutkovým závěrem krajského soudu o tom, že bylo prokázáno, že žalobce vykonával po celou dobu od 4. 3. 1976 do 31. 12. 1992 činnost zařazenou do I. pracovní kategorie. Nato pak stěžovatelka na několika stranách vysvětluje své stanovisko k zařazení žalobce do pracovní kategorie a vysvětluje, že soudem předestřené nesrovnalosti nejsou pro závěr o zařazení pracovní činnosti žalobce do pracovní kategorie dostatečné. Stěžovatelka po rozsáhlé polemice k jednotlivým tvrzením a důkazům uzavírá, že v řízení před krajským soudem nebylo prokázáno, že žalobce v soudem stanovené době vykonával práce plně odpovídající zaměstnání, které bylo podle resortního seznamu zařazeno do pracovní kategorie I.A. Dále ve své kasační stížnosti stěžovatelka poukazuje na to, že zaměstnavatel žalobce pochybil při vyplňování přílohy č. 126, neboť rozsah doby vykázané v pracovní kategorii I.A neodpovídá podkladům, které se v organizaci dochovaly. Krajský soud v Ostravě podle stěžovatelky formuloval svůj právní závěr o výkonu zaměstnání žalobce v preferované pracovní kategorii na základě neúplných zpráv a svědeckých výpovědí a z takto neúplně zjištěného skutkového stavu pak formuloval nesprávný právní závěr.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost splňuje zákonem stanovené náležitosti a je přípustná, proto je možno přistoupit k posouzení důvodnosti uplatněných kasačních námitek. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.").

Důvodem zrušení napadeného správního rozhodnutí byly dle krajského soudu vady řízení, neboť správní rozhodnutí bylo vydáno, aniž byl správním orgánem dostatečně zjištěn skutkový stav. V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí chybělo dostatečné vysvětlení, z jakých důvodů stěžovatelka dospěla ke svým závěrům, a ve správním spise rovněž absentovaly důkazy, které by její závěry podporovaly.

Stěžovatelka k tomuto důvodu zrušení svého rozhodnutí (vada řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu) nevede žádnou polemiku a netvrdí, že by její rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Nikterak taktéž nepolemizuje s pokynem soudu, aby doplnila dokazování a odůvodnění

napadeného správního rozhodnutí tak, aby její rozhodnutí vycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu před vydáním správního rozhodnutí a rovněž poukazuje na nedostatečné odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud mnohokrát kritizoval deficity při odůvodňování rozhodnutí ve věci důchodového pojištění, i když v odůvodněných případech přistoupil k překlenutí této procesní chyby výkladem pomocí obsahu správního spisu, pokud skutkové a právní úvahy správního orgánu, které vedly k vydání rozhodnutí, jsou ze spisu alespoň v základních rysech bez pochyb rekonstruovatelné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 6 Ads 26/2009 - 67, dostupný na www.nssoud.cz). Pokud však nebyla v napadeném správním rozhodnutí seznatelná skutková a právní úvaha včetně hodnocení důkazů, pak takové rozhodnutí Nejvyšší správní soud shledal nepřezkoumatelným (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publikovaný pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud upozorňoval ve svých předchozích rozhodnutích na to, že obecně rozhodnutí stěžovatelky nevynikají vysokou kulturou právní argumentace vtělené do odůvodnění, je však možné při vědomí dostatečné opory skutkových podkladů v obsahu spisu a při zjevnosti právní úvahy stěžovatelky slevit z nároků na dodržení jinak zcela oprávněných požadavků na obsah odůvodnění správního rozhodnutí. V tomto případě však není možno nedostatek odůvodnění překonat, neboť nejenže stěžovatelka své rozhodnutí neodůvodnila, ale ani jej neopřela o dostatečně zjištěný skutkový stav a rozhodnutí tak neodpovídá obsahu správního spisu.

Jen na okraj pak Nejvyšší správní soud poukazuje na svou judikaturu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43) k nové právní úpravě řízení o důchodových nárocích, kdy s účinností od 1. 1. 2010 je toto řízení rozšířeno o přezkum na základě námitek, a proto jsou na rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení kladeny stejné požadavky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí jako v ostatních věcech. V případě, že se Česká správa sociálního zabezpečení v rozhodnutí o námitkách (§ 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) nevypořádá se všemi námitkami účastníka řízení, zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud stejně jako soud krajský dospěl k závěru, že stěžovatelka v průběhu správního řízení nedostatečně zjistila skutkový stav, a proto je to v prvé řadě stěžovatelka, kdo musí najisto postavit skutkové okolnosti posuzovaného případu a řádně odůvodnit své rozhodnutí. Úkolem soudů ve správním soudnictví je přezkum zákonnosti správních rozhodnutí a správního řízení. Správním soudům nenáleží nahrazovat správní orgán při vyšetřování skutkových okolností pro správní rozhodnutí. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. *„zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.“* Je tedy nyní na stěžovatelce, aby nejprve ona zhodnotila veškeré skutečnosti, jež obsahuje správní spis a které vyplynuly z dokazování provedeného soudem, a případně sama provedla dodatečné dokazování a na základě všech důkazů vydala správní rozhodnutí, jež musí být řádně odůvodněno.

Nejvyšší správní soud tedy potvrzuje základní důvod, proč krajský soud napadené správní rozhodnutí zrušil; správní orgán se dopustil vad řízení spočívajících v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a v nedostatečném odůvodnění správního rozhodnutí. Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu tedy podstata rozsudku krajského soudu obstojí, neboť napadené správní rozhodnutí bylo skutečně vydáno vadně, avšak koriguje dílčí závěr krajského soudu o délce doby práce žalobce v I. pracovní kategorii, neboť tento závěr krajského soudu byl předčasný a bude nejprve na stěžovatelce, aby provedla vlastní zhodnocení skutkového stavu případu a vydala správní rozhodnutí, které bude řádně odůvodněno. Nejvyšší správní soud nepřistoupil ke kasaci napadeného soudního rozhodnutí, neboť by soudní přezkum v žádném případě nemohl vést k jinému procesnímu výsledku než ke zrušení napadeného správního rozhodnutí, a proto jej pouze koriguje dílčím způsobem tak, že stěžovatelka není vázána závěrem krajského soudu o délce doby práce žalobce v I. pracovní kategorii.

Vzhledem k tomu, že závěr krajského soudu, který byl důvodem zrušení správního rozhodnutí, ve své podstatě obstojí, Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky zamítl. Napadené správní rozhodnutí stěžovatelky bylo krajským soudem zrušeno v souladu se zákonem a je na stěžovatelce, aby v souladu s výše uvedenými pokyny vydala nové zákonné správní rozhodnutí. Není při tom však vázána vyjádřeným právním a skutkovým názorem krajského soudu o délce doby výkonu práce žalobce v I. pracovní kategorii.

Za situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl věcně nedlouho po doručení kasační stížnosti, nerozhodoval již samostatně o odkladném účinku, jehož přiznání se stěžovatelka dožadovala. Ostatně v případě, kdy stěžovatelka vůbec nenamítala, že se nedopustila vad vytýkaných jí krajským soudem a kdy tedy musela počítat s tím, že její rozhodnutí bude již pro tyto vady zrušeno, požadavek na přiznání odkladného účinku nebyl od počátku namístě.

Stěžovatelka, která v řízení o kasační stížnosti neměla úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalobci, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť ji nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu